

Sygnatura akt VIII Ga 283/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Woźniak

Sędziowie: SO Anna Budzyńska

SO Anna Górnik (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Agata Furga

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2017 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przeciwko B. B.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 6 kwietnia 2017 r. sygnatura akt XI GC 1379/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że zasądza od pozwanego B. B. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 316,24 zł (trzysta szesnaście złotych dwadzieścia cztery grosze) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 lutego 2017 roku, oddalając powództwo w pozostałym zakresie;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 69 zł (sześćdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Anna Budzyńska SSO Agnieszka Woźniak SSO Anna Górnik

VIII Ga 283/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 listopada 2015 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. wniósł o zasądzenie od pozwanego B. B. kwoty 3622,39 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 14 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1200 zł oraz opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa. W uzasadnieniu powód wskazał, iż pozwany pełnił funkcję prezesa zarządu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. w okresie od czerwca 2014 roku do maja 2015 roku. W dniu 7 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie wydał nakaz zapłaty przeciwko spółce (...) na kwotę 2176,21 zł z odsetkami od dnia 15 września 2013 do dnia zapłaty, kwotę 642 tytułem zwrotu kosztów procesu oraz 17 zł opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa. Egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna i postępowanie

egzekucyjne zostało w dniu 18 października 2014 roku umorzone. Pismem z dnia 2 kwietnia 2015 r. pozwany jako wówczas wyłączny członek zarządu został wezwany do zapłaty, na co nie odpowiedział. Na dochodzona kwotę składa się 2176,21 zł należności głównej, 316,24 zł skapitalizowanych odsetek ustawowych od należności głównej, 642 zł kosztów procesu, 150 zł kosztów zastępstwa pełnomocnika w postępowaniu egzekucyjnym i 337,94 zł kosztów postępowania egzekucyjnego.

Ze względu na nieznaną miejscę pobytu pozwanego, ustanowiono dla niego kuratora, który wniósł o oddalenie powództwa w całości i zaprzeczył wszystkim faktom wskazywanym przez powoda dla uzasadnienia roszczenia.

Wyrokiem z dnia 6 kwietnia 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie zasądził od pozwanego B. B. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwotę 3306,15 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 lutego 2017 r. do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Ponadto zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1435,40 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, a nadto przyznał kuratorowi nieobecnego pozwanego – B. S. wynagrodzenie za sprawowaną funkcję w kwocie 636,40 zł i nakazał zwrócić powodowi od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie kwotę 101,60 zł tytułem nadpłaconych kosztów sądowych.

Powyższy wyrok zapadł po ustaleniu przez Sąd Rejonowy, iż w dniu 7 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, w sprawie V GNc 706/14/S zasądził od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 2176,21 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 września 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 642 zł tytułem kosztów procesu. Po nadaniu ww. orzeczeniu klauzuli wykonalności w dniu 9 kwietnia 2014 roku powód złożył komornikowi sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Oławie wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Postanowieniem z dnia 27 maja 2014 roku komornik przyznał wierzycielowi (powodowi) koszty zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym w kwocie 150 zł. Pismem z dnia 2 września 2014 roku komornik poinformował wierzyciela, że brak składników z których mogłaby być przeprowadzona egzekucja, oraz że siedziba dłużnika przeniesiona została do B.. Postanowieniem z dnia 18 października 2014 roku komornik umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji oraz ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na 337,94 zł, którymi obciążył dłużnika i orzekł o obowiązkach ich zwrotu na rzecz wierzyciela.

Pozwany był prezesem zarządu pozwanej w okresie od 4 czerwca 2014 roku do 13 maja 2015 roku. W dniu 28 października 2014 roku powód zwrócił się do Krajowego Rejestru Sądowego o podanie adresu pozwanego. Pismem z dnia 9 marca 2015 roku KRS wskazał adres w W. ul. (...), skąd pozwany wymeldowany został już 22 kwietnia 2013 roku. Na ten adres pismem z dnia 2 kwietnia 2015 roku powód skierował wezwanie do zapłaty

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd uznał powództwo za zasadne w zdecydowanej większości.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie ww. dowodów z dokumentów, co do których prawdziwości Sąd nie miał żadnych wątpliwości. Dodatkowo istotne znaczenie miała informacja z systemu PESEL, która z resztą była podstawą do ustanowienia kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego, na wniosek strony powodowej – a więc okoliczność bezsporna, a konkretnie, że pozwany wymeldowany został z adresu ul. (...) w W. w dniu 22 kwietnia 2013 roku

Podstawę prawną żądania pozwu Sąd upatrywał w treści normy zawartej w art. 299 § 1 k.s.h., zgodnie z którym jeżeli egzekucja skierowana przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania. Zgodnie natomiast z art. 299 § 2 k.s.h. członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaze, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo, pomimo, niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody. Ciężar dowodu w tych wypadkach spoczywa na osobie pozwanej – członku zarządu. R. legis art. 299 § 1 k.s.h. jest ponoszenie odpowiedzialności za zobowiązania spółki przez tych członków zarządu, za urzędowania których zaistniały przyczyny uzasadniające zgłoszenie wniosku o

ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania układowego, a którzy nie zgłosili odpowiedniego wniosku w odpowiednim czasie. Wobec oparcia odpowiedzialności kreowanej przepisami omawianej regulacji na zasadzie winy, osoby, przeciwko którym podniesione zostaną roszczenia, mogą próbować ekskulpować się od odpowiedzialności, wykazując, iż nie ponoszą winy w niezłożeniu lub opóźnionym złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości. Uchylenie od odpowiedzialności jest również możliwe w przypadku wykazania przez członków zarządu, w oparciu o księgi handlowe i bilanse spółki, że w czasie, gdy zarząd spółki spoczywał w ich rękach, stan jej interesów był taki, że nie uzasadniał złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub otwarcie postępowania układowego. (Komentarz do art. 299 k.s.h. A. Kidyba, Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Tom I i II, Zakamycze, 2005, wyd. III).

Niezależnie zatem od stopnia zaniedbania swego obowiązku członkowie zarządu odpowiadają za całość zobowiązań spółki, których nie można zaspokoić z majątku spółki. Art. 299 k.s.h. nie różnicując zobowiązań spółki według ich charakteru, stwarza samoistną, odrębną podstawę odpowiedzialności prywatnoprawnej członków zarządu zarówno za zobowiązania publiczne jak i prywatne spółki (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1993 roku II UZP 15/93, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1993 roku III CZP 162/92). Odpowiedzialność członków zarządu ma charakter odpowiedzialności odszkodowawczej. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż ukształtowanie odpowiedzialności członków zarządu w tej formie, ma na celu zagwarantowanie wierzycielom spółki dodatkowej ochrony w wypadku, gdy egzekucja wszczęta przeciwko spółce nie doprowadziła do zaspokojenia ich wierzytelności z powodów zawinionych przez członków zarządu spółki. Takie stanowisko Sąd Najwyższy wyraził w między innymi w uchwałach z dnia 19 stycznia 1993 r., III CZP 162/92 (OSNC 1993, nr 6, poz. 103) i z dnia 9 marca 1993 r., III CZP 116/93 (OSNC 1994, nr 2, poz. 103). Znalazło ono również potwierdzenie w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1993 r., II UZP 114/96 (OSNC 1994, nr 3, poz. 48) oraz w uchwałach z dnia 19 listopada 1996 r., III CZP 114/96 (OSNC 1997, nr 3, poz. 25), z dnia 4 lipca 1997 r. III CZP 24/97, (OSNC 1997, nr 11, poz. 165) i z dnia 15 czerwca 1999 r. III CZP 10/99, (OSNC 1999, nr 12, poz. 203). Podkreślić przy tym należy, iż szkoda w rozumieniu art. 299 § 2 k.s.h. polega na obniżeniu - wskutek tego, że z winy członków zarządu nie doszło we właściwym czasie do zgłoszenia upadłości lub wszczęcia postępowania układowego - potencjału majątkowego spółki spowodowanego niemożnością wyegzekwowania od spółki jej zobowiązań. Członkowie zarządu odpowiadają wobec wierzyciela za tak pojmowaną szkodę, a nie za niezaspokojone zobowiązania spółki. Dla tak rozumianej odpowiedzialności odszkodowawczej zarządu ustawa wprowadziła domniemanie owej szkody, domniemanie winy oraz swoisty związek przyczynowy między zachowaniem zarządu a ową szkodą, inny niż dla nienależytego wykonania zobowiązania głównego. Z tych powodów omawiana odpowiedzialność członków zarządu jest zawsze odpowiedzialnością prywatnoprawną (odszkodowawczą), niezależną od charakteru niezaspokojonego zobowiązania spółki. Wreszcie dla istnienia odpowiedzialności z art. 299 k.s.h. konieczne jest istnienie określonego zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w czasie, kiedy dana osoba była członkiem zarządu spółki, oraz bezskuteczność egzekucji tego zobowiązania przeciwko spółce czy to w czasie pozostawania przez tę osobę członkiem zarządu, czy to już po jej odwołaniu z zarządu (wyr. SN z 16.5.2002 r., IV CKN 933/00, L.).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd Rejonowy podkreślił, iż w czasie kiedy pozwany był członkiem zarządu istniała wierzytelność wynikająca z tytułu egzekucyjnego w sprawie V GNC 706/14/S, a egzekucja tej wierzytelności, skierowana przeciwko spółce okazała się bezskuteczna.

Co do zasady pozwany zatem ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą, obejmującą kwoty: należność główną z ww. nakazu zapłaty 2176,21 zł, koszty procesu także z tego nakazu zapłaty wynikające i wynoszące 642 zł oraz koszty postępowania egzekucyjnego 337,94 zł i 150 zł kosztów zastępstwa wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym – łącznie 3306,15 zł.

Sąd dalej wskazał, że odpowiedzialność z art. 299 k.s.h. ma charakter odpowiedzialności deliktowej. Możliwe jest zatem żądanie zapłaty skapitalizowanych od należności głównej odsetek, przy czym do ich kapitalizacji niezbędna jest wymagalność roszczenia odszkodowawczego, a ta wiąże się z wezwaniem do zapłaty. Skierowane ono być musi do członka zarządu na adres faktycznego miejsca zamieszkania, a nie na były czy przypadkowy adres. W niniejszej sprawie powód wezwał pozwanego do zapłaty ale na adres nieaktualny. Brak zatem podstaw do uznania, że takie wezwanie było skuteczne. W toku niniejszej sprawy pozwany reprezentowany był przez kuratora i jego adres nadal jest nieznan.

Wymagalność roszczenia w takiej sytuacji powiązać należy z doręczeniem pozwu kuratorowi w dniu 14 lutego 2017 roku, na podstawie czego kurator wdał się w spór. Odsetki należne są na podstawie art. 481 k.c. od dnia następnego. Tym samym brak było podstaw do zasądzenia skapitalizowanych odsetek, jako że wezwanie do zapłaty wcześniej do pozwanego nie dotarło.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje podstawę prawną w art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony oraz w art. 100 k.p.c., zgodnie z którym W razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Powód wygrał sprawę w 91% i należy mu się zwrot wszystkich poniesionych kosztów procesu na które złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 182 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 600 zł ustalone zgodnie z treścią § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z 2002 r. z późn. zmianami) oraz 636,40 zł wykorzystanej zaliczka na poczet wynagrodzenia kuratora – łącznie 1435,40 zł.

Wynagrodzenie kuratora pozwanego nieznanego z miejsca pobytu określono w oparciu o § 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 roku w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U. z 2013 poz. 1476). Zgodnie ze wskazanym przepisem Wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, zwanego dalej „kuratorem”, nie może przekraczać stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie, a w przypadku gdy kuratorem jest radca prawny, przepisami określającymi opłaty za czynności radców prawnych. Według § 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1348 ze zm.) stawka minimalna przy wartości przedmiotu sprawy złotych wynosi 600 złotych. Dodatkowo kurator wykazał, że poniósł koszty opłat pocztowych wydatkowanych na poszukiwania pozwanego w kwocie 36,40 zł. Z tych przyczyn w punkcie IV wyroku kuratorowi przyznano kwotę 636,40 zł.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł powód zaskarżając go w części oddalającej powództwo.

Wyrokowi zarzucono naruszenie:

1. art. 299 § 1 k.s.h. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że wymagalność roszczenia o zapłatę skapitalizowanych odsetek ustawowych od należności głównej stwierdzonej tytułem wykonawczym wydanym przeciwko spółce, wyliczonych na dzień bezskuteczności egzekucji skierowanej przeciwko spółce, związana jest ze skutecznym wezwaniem do zapłaty członka zarządu spółki,
2. art. 25 k.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że miejsce zamieszkania osoby fizycznej jest równoznaczne z miejscem jej zameldowania, co doprowadziło do błędnego uznania, że fakt wymeldowania pozwanego spod adresu ul. (...) w W. oznaczał, iż pozwany przestał zamieszkiwać pod tym adresem,
3. art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że wezwanie dłużnika do wykonania dla swojej skuteczności powinno być skierowane pod aktualny adres zameldowania dłużnika, co w konsekwencji doprowadziło do niewłaściwego zastosowania tego przepisu i do przyjęcia, że wymagalność roszczenia powódki należy powiązać z doręczeniem pozwu kuratorowi w dniu 14 lutego 2017 r, w związku z czym odsetki ustawowe za opóźnienie należne są od dnia 15 lutego 2017 r,

4. art. 233 § 1 k.p.c., polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez niezgodną z tym przepisem ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności powzięcie z niego nielogicznego i sprzecznego z doświadczeniem życiowym wniosku, że wezwanie do zapłaty z dnia 2 kwietnia 2015 roku nie zostało skutecznie doręczone pozwanemu, a w konsekwencji uznanie, że o skutecznym wezwaniu strony do zapłaty można mówić dopiero od dnia doręczenia pozwu kuratorowi, tj. w dniu 14 lutego 2017 roku, i od tej daty należy naliczać odsetki ustawowe za opóźnienie.

W związku z podnoszonymi zarzutami apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki skapitalizowanych odsetek ustawowych w kwocie 316,24 zł wraz z odsetkami ustawowymi (do dnia 21.12.2015 r.) i odsetkami ustawowymi za opóźnienie (od dnia 01.01.2016 r.) od dnia 14 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie odsetek ustawowych do dnia 21 grudnia 2015 roku i odsetek ustawowych za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku od kwoty 3.306,15 zł za okres od 14 kwietnia 2015 roku do 14 lutego 2017 roku. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu za II instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się częściowo uzasadniona.

Sąd Okręgowy, zgodnie z dyspozycją art. 378§1 k.p.c., w granicach wniesionej apelacji, rozważył na nowo zebrany w sprawie materiał dowodowy i dokonuje jego samodzielnej oceny. Powyższa analiza pozwala stwierdzić, iż zarówno ustalenia stanu faktycznego, jak i ocena prawna, dokonana przez Sąd I instancji była prawidłowa, tym samym niecelowe jest jej powtarzanie.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu apelacji odnoszącego się do wadliwie, zdaniem powoda, ustalonego stanu faktycznego. Dopiero bowiem prawidłowo ustalony stan faktyczny daje podstawy do stosowania przepisów prawa materialnego.

Niezasadnym okazał się zarzut przekroczenia przez Sąd granicy swobodnej oceny dowodów i w związku z tym błędnych ustaleń faktycznych.

Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. W orzecznictwie trafnie przyjmuje się iż, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena taka nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów wymaganej normą art. 233§1 k.p.c. Ocena taka musi się ostać nawet, gdyby z materiału tego w równym stopniu dały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku braku logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie przeprowadzono wbrew zasadom doświadczenia życiowego, ocena dowodów przeprowadzona przez sąd może być skutecznie podważona (wyrok SN z 27.09.2001, II CKN 817/00, LEX nr 56906). Apelujący nie podał, jakie kryteria oceny naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając ich wiarygodność i moc dowodową (por. orzecz. SN z 23.01.2001r. (...) LEX 52753, z 10.01.2002, II CKN 572/99, LEX 53136). Uzasadnienie apelacji, ale także treść jej zarzutu, stanowi jedynie polemikę z ustaleniami Sądu, z których wynika, że wezwanie do zapłaty kierowane przez powoda na adres zameldowania pozwanego nie zostało mu skutecznie doręczone. Powód tymczasem, poza teoretycznymi rozważaniami dotyczącymi zamieszkiwania osób w miejscu, z którego są wymeldowane, nie wskazał na żadne dowody, z których wynikałoby, iż w niniejszej sprawie tak w istocie było. Nie wykazał nadto, a nawet nie wskazywał, w jakiej dacie pozwany rzeczywiście opuścił miejsce zamieszkania ujawnione w KRS i by była to data pozwalająca uznać, iż miał możliwość zapoznania się z korespondencją kierowaną do niego na ten adres.

W ocenie Sądu odwoławczego analiza treści uzasadnienia wyroku pozwala jednoznacznie stwierdzić, iż Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, a ocena ta w żaden sposób nie nosi cech dowolności. Pierwszym terminem, z którym należy wiązać skuteczne doręczenie pozwanemu zarówno wezwania do zapłaty, jak i odpisu pozwu, jest doręczenie korespondencji ustanowionemu kuratorowi do doręczeń.

Przechodząc natomiast do rozpoznania zarzutów naruszenia prawa materialnego w pierwszej kolejności odnieść się należy do zarzutu naruszenia art. 299 ksh w zakresie nieuwzględnienia przez Sąd Rejonowy roszczenia o odsetki od należności stwierdzonych tytułem wykonawczym wobec Spółki. Przyznać należy rację skarżącemu, iż skapitalizowane odsetki od roszczenia głównego stanowią element szkody określonej normą art. 299 ksh. Podkreślić przy tym należy, iż szkoda w rozumieniu art. 299 § 2 ksh polega na obniżeniu - wskutek tego, że z winy członków zarządu nie doszło we właściwym czasie do zgłoszenia upadłości lub wszczęcia postępowania układowego - potencjału majątkowego spółki spowodowanego niemożnością wyegzekwowania od spółki jej zobowiązań. Członkowie zarządu odpowiadają wobec wierzyciela za tak pojmowaną szkodę, a nie za niezaspokojone zobowiązania spółki. Przy czym kwotą szkody powoda jest zarówno należność główna wynikająca z tytułu, jak też odsetki i koszty tamtejszego postępowania. Szkodą jest również kwota jaką strona wydatkowała na dochodzenie należności od Spółki - koszty postępowania egzekucyjnego (vide Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r. III CZP 118/2006 opubl. OSNC 2007/9/136, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2007 r., sygn. akt III CSK 352/06 opubl. LEX nr 278665). W tym też zakresie wyrok Sądu Rejonowego należało zmienić i zasądzić dodatkowo kwotę skapitalizowanych odsetek w wysokości 316,24

Rozróżnić jednak należy odsetki z tytułu braku zapłaty przez spółkę, której pozwany był członkiem zarządu od odsetek z tytułu opóźnienia w uiszczeniu przez niego zobowiązania odszkodowawczego. Odsetki z tytułu braku zapłaty przez spółkę (podobnie jak koszty procesu i koszty egzekucyjne) stanowią element szkody poniesionej przez wierzyciela i mogą być dochodzone jako odszkodowanie w trybie art 299 ksh. Niezbędne jest jednak wówczas ich skapitalizowanie, co powód uczynił. Termin spełnienia świadczenia odszkodowawczego (niezależnie od tego czy obejmuje należność zasądzoną od spółki, odsetki czy też koszty) nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania.

Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uzasadnieniu uchwały z dnia 7 grudnia 2006 r., w którym wskazano, że odsetki za opóźnienie od odszkodowania dochodzonego na podstawie art. 299 k.s.h., należą się od chwili wymagalności ustalonej zgodnie z art. 455 k.c.- roszczenie to staje się wymagalne po wezwaniu dłużnika do zapłaty, od dnia następnego wierzyciel może, zgodnie z art 481 k.c., żądać odsetek za opóźnienie w jego spełnieniu. Pogląd ten należy uznać za utrwalony w orzecznictwie (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2000 r., H KKN 725/98, OSNC 2000/9/158; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2002 roku, IV CKN 793/2000, OSNC 2003/2/22. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 lipca 2006r sygn. akt I ACa 341/06 opubl. Lex 217207). W niniejszej sprawie, jak wyżej wskazano, wezwanie kierowane na adres pozwanego ujawniony w KRS było nieskuteczne – powód nie wykazał, by pozwany miał możliwość zapoznania się z korespondencją. Z tego też powodu prawidłowo Sąd Rejonowy uznał, iż dalsze odsetki za opóźnienie w świadczeniu odszkodowania należne są powodowi dopiero od daty doręczenia pozwu i wezwania do zapłaty kuratorowi ustanowionemu dla pozwanego.

Powyższa konstatacja doprowadziła do wydanie orzeczenia reformatoryjnego (art. 386§1 k.p.c.) co do odsetek stanowiących element szkody, natomiast w pozostałym zakresie Sąd Okręgowy uznał zarzuty apelacji za niezasadne, co skutkowało jej oddaleniem w trybie art. 385 k.p.c.

Orzekając o kosztach procesu za drugą instancję Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 108 k.p.c. oraz 100 k.p.c. Ustalając, iż powód wygrał apelację w 39% w takiej proporcji zasądził od pozwanego koszty postępowania odwoławczego. Na koszty strony powodowej złożyła się opłata od apelacji w kwocie 41 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika ustalone na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku (Dz.U. 2015, poz. 1804 ze zm) w sprawie opłat za czynności radców prawnych, zgodnie z § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 – na kwotę 135 złotych. Z kwot tych 39% stanowi 69 złotych.

SSO Anna Budzyńska SSO Agnieszka Woźniak SSO Anna Górnik

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. z (...)(...)